

NOTAT

27. september 2013

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til Lov om en fælles patentdomstol m.v.

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at tilvejebringe grundlaget for Danmarks ratifikation af den mellemstatslige aftale om en fælles patentdomstol. Aftalen om en fælles patentdomstol og forordningen om enhedspatentbeskyttelse med den tilknyttede forordning om oversættelsesordninger benævnes ofte den europæiske patentreform. Det overordnede formål med den europæiske patentreform er at gøre det enklere og billigere at opnå og håndhæve patenter bredt i Europa. Med lovforslaget tiltræder Danmark aftalen om den fælles patentdomstol, og der foretages enkelte tilpasninger af patentloven m.v. som følge af, at forordningen om enhedspatentbeskyttelse og den tilhørende forordning om oversættelsesordninger finder anvendelse for Danmark.

Udkastet til lovforslag blev sendt i høring den 28. juni 2013 med høringsfrist 15. august 2013 til i alt 121 organisationer, myndigheder m.v., ligesom høringen har været tilgængelig på www.hoeringsportalen.dk.

Der er modtaget høringssvar fra 30 organisationer, myndigheder m.v. Heraf har 16 haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

2. Generelle bemærkninger

Høringen viser, at der blandt de hørte parter er bred tilslutning til, at Danmark ratificerer Aftale om en fælles patentdomstol og dermed fuldt ud bliver en del af den europæiske patentreform. Enkelte af de hørte parter har fremsat nogle konkrete bemærkninger. Disse bliver behandlet under punkt 3 og 4 nedenfor.

Dansk Industri, DI og CO-industri

DI og CO-industri støtter, at Danmark ved ratifikation af aftalen om den fælles patentdomstol tiltræder den europæiske patentreform fra dens ikrafttrædelse, idet dansk tilslutning til patentreformen er afgørende for at kunne tilbyde innovative danske virksomheder konkurrencedygtige rammevilkår. Det nævnes, at der går en lige linje fra dansk deltagelse i et effektivt velfungerende europæisk patentsystem til fastholdelse og udvikling af vækstskabende videns- og produktionsarbejdspladser i Danmark.

DI og CO-industri har noteret, at danske virksomheder vil kunne sagsøge og sagsøges ved den fælles domstol, uanset om Danmark ratificerer aftalen. DI og CO-industri har ligeledes noteret, at patentreformen ikke ændrer på grundlaget for patentudstedelse, og at den europæiske patentreform indeholder betragteligt potentiale i forhold til besparelsesmuligheder og forbedring af retssikkerheden på patentområdet.

DI og CO-industri opsummerer, at dansk ratifikation vil medføre, at:

- Danske og udenlandske virksomheder, som ønsker patentbeskyttelse i Danmark, får en mulighed for at undgå unødige omkostninger og resourceanvendelse.
- Der bliver mulighed for en dansk forankring af domstolen. Virksomheder beliggende i Danmark får således også gavn af forbedringerne i forhold til europæisk retssikkerhed på patentområdet.
- Virksomheder i Danmark får gavn af forbedringerne i forhold til europæisk retssikkerhed på patentområdet.
- Danmark kan opretholde et højtudviklet dansk innovationsmiljø med kvalificeret lokal rådgivningskompetence.

ADIPA (tidligere Patentagentforeningen) støtter, at Danmark deltager i såvel enhedspatentordningen som den tilhørende domstolsordning.

Det er ADIPAs opfattelse, at et fælles europæisk patentsystem med tilhørende domstol kan være til fordel for danske virksomheder og kan skabe både større retssikkerhed og mere forudsigelighed i afgørelserne. ADIPA bemærker, at patentreformen ikke ændrer på grundlaget for patentudstedelse.

ADIPA finder, at ved at deltage i den fælles patentdomstol fra starten får Danmark mulighed for at få en dansk forankring af domstolen med mulighed for oprettelse af en lokal dansk afdeling eller deltagelse i en regional afdeling af domstolen og med mulighed for deltagelse af danske dommere i domstolens dommerpulje.

ADIPA anfører, at kun ved at Danmark deltager i den fælles domstol, kan det sikres, at danske virksomheder får mulighed for bistand fra en dansk rådgivningsbranche, som kan rådgive danske og udenlandske virksomheder på lige fod med de øvrige deltagende landes rådgivere.

Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, FiR støtter, at Danmark deltager i såvel enhedspatentordningen som den tilhørende domstolsordning straks fra ikrafttrædelsen.

FiR finder det især værdifuldt for dansk industri, at der med enhedspatentet tilbydes en yderligere valgmulighed foruden nationale patenter og europæiske patenter, da disse kan være meget omkostningskrævende, hvis der ønskes beskyttelse i et større antal lande.

FiR nævner, at der ved en dansk ratifikation hverken sker en udvidelse eller indskrænkning af det patenterbare område, hverken inden for computerimplementerede opfindelser (ofte vildledende kaldt "softwarepatenter") eller inden for bioteknologi, hvilket FiR hilser med tilfredshed.

FiR finder, at den fleksibilitet, der er indbygget i domstolssystemet (den såkaldte "opt out" mulighed) giver patenthavere mulighed for at "se tiden an" inden udnyttelse af de håndhævelsesmæssige fordele, der er ved kun at skulle anlægge én retssag, vejet op mod risikoen for en central ugyldighedssag.

FiR bemærker, at håndhævelse af patenter og forsvaret mod ubegrundede krav i dag er en omkostningsfuld og tung proces for små og mellemstore virksomheder, især hvis der anlægges parallelle sager i flere lande.

FiR nævner, at eksportaktive danske virksomheder må indstille sig på at agere under de ændrede betingelser, uanset om Danmark ratificerer eller ej.

FiR kan grundlæggende tilslutte sig de høringssvar, der er afgivet af ADIPA, DI og CO-industri og Danske Advokater. FiR finder, idet der henvises til ADIPAs høringssvar, at Danmark ved at deltage i den fælles domstol fra starten får mulighed for at få en dansk forankring af domstolen, samtidig med at kompetenceniveauet i den danske rådgivningsbranche (advokater og patentagenter) kan sikres.

Advokatsamfundet og Danske Advokater bemærker, at patentreformen, der forventes at træde i kraft, – uanset Danmarks stillingtagen til ratifikationen – vil få væsentlig betydning for størstedelen af den danske erhvervsaktivitet, som udfoldes på de geografiske områder, reformen dækker. Væsentlige danske interesser vil altså under alle omstændigheder konfronteres med både de fordele og mulige ulemper, som reformen indebærer. Advokatrådet og Danske Advokater bemærker i denne forbindelse, at der ved stillingtagen til Danmarks ratifikation af den europæiske patentreform bør lægges betydelig vægt på, hvorvidt danske virksomheders retssikkerhed samlet set tjenes bedst ved, at Danmark står inden eller uden for reformsamarbejdet.

Advokatrådet og Danske Advokater oplyser, at patentreformen ikke indebærer ændring af vilkårene for at kunne opnå patent, og at langt de fleste patenter med virkning i Danmark allerede i dag er europæiske patenter, som er udstedt af den Europæiske Patentmyndighed (EPO). Indførelsen af enhedspatentet indebærer således hverken nogen udvidelse eller indskrænkning af, hvad der kan patenteres. Det vil eksempelvis fortsat ikke være muligt at opnå patent på hverken det menneskelige legeme eller på software.

Indførelsen af enhedspatentet vil for patenthaverne indebære en betydelig administrativ og – hvis gebyrerne fastsættes passende lavt – økonomisk lettelse.

I høringssvaret understreges, at det bør sikres, at det realiseres i praksis, at patentdomstolen indrettes med henblik på at sikre hurtige afgørelser af høj kvalitet, ligesom den skal sikre en retfærdig balance mellem rettig-hedshavernes og de potentielle krænkeres interesser.

Advokatsamfundet og Danske Advokater finder, at en fælles patentdomstol formentlig vil indebære en positiv styrkelse af patenthavernes rets-sikkerhed, og at dette især vil gavne større virksomheders interesser.

Advokatsamfundet og Danske Advokater vurderer, at implementeringen af patentreformen indebærer, at der vil ske en mangedobling af antallet af europæiske patenter med virkning i Danmark, og at dette i kombination med den effektiviserede adgang til hurtig og geografisk bred patenthånd-hævelse formentlig vil betyde, at danske virksomheder i fremtiden oftere vil blive sagsøgt i sager om patentkrænkelse.

Advokatsamfundet og Danske Advokater har bemærkninger vedrørende procesreglementet for den fælles patentdomstol. Disse behandles under punkt 4 nedenfor.

Opfinderforeningen.DK og Dansk Opfinderforening anbefaler, at lovforslaget vedtages, og at aftalen ratificeres af Danmark. Der henvises til de fordele af økonomisk, administrativ og praktisk art, der er anført i be-mærkningerne til lovforslaget. Opfinderforeningen.DK og Dansk Opfin-derforening henviser endvidere til, at det med den fælles patentdomstol sikres, at patentsager behandles af dommere med den fornødne juridiske og tekniske indsigt, som kræves i disse sager, ligesom det sikres, at de enkelte afdelinger af domstolen får et antal sager, der giver dommerne mulighed for at opbygge et rimeligt erfaringsgrundlag. Ydermere bliver dommerne del af et større fagligt miljø.

Opfinderforeningen.DK og Dansk Opfinderforening finder, at man med den fælles patentdomstol må forvente en betydeligt mere effektiv sags-gang sammenlignet med danske forhold, selvom procedurerne ved den fælles patentdomstol endnu ikke er fastlagt.

Foreningerne finder endvidere, at den fælles patentdomstol med sine tek-nisk kyndige dommere og udkastet til procedurer undgår den næsten tota-le afhængighed af teknisk men ikke juridisk kyndige syns- og skøns-mænd, som efter foreningernes opfattelse kendes fra danske domstole.

Landsforeningen til fremme af opfinders retssikkerhed anbefaler, at lov-forslaget vedtages, og at Aftale om en fælles patentdomstol ratificeres af Danmark. Landsforeningen henviser blandt andet til, at patentreformen gør det enklere, billigere og mere effektivt for opfindere og små og mel-

lemstore virksomheder at beskytte deres opfindelser i Europa, og at der vil blive tale om øget retssikkerhed omkring patentrettigheder i Europa. Landsforeningen bemærker, at det bliver en specialiseret domstol bestående af juridiske og tekniske dommere med højeste standard for kompetence. Landsforeningen hilser med tilfredshed, at domstolen med dens dommere er retligt uafhængig og upartisk ved udøvelsen af deres hverv.

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP har fremsat nogle konkrete bemærkninger til lovforslaget, som behandles under punkt 3 nedenfor, herunder om fuldbyrdelse, jf. lovforslagets § 2, og overgangsperioden i domstolsaftalen, jf. lovforslagets § 4, nr. 2.

Dansk Erhvervstøtter, at Danmark ratificerer aftalen om den fælles patentdomstol, og at Danmark derved muliggør, at den europæiske patentreform kan gennemføres i sin helhed.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at den enklere og billigere måde at opnå patenter på i alle EU-lande udgør en tiltrængt forbedring af patentreglerne. Netop de store besparelsesmuligheder bør efter Dansk Erhvervs opfattelse få mindre danske innovative virksomheder til i højere grad at udtage patenter og dermed få et bedre grundlag for at sikre sig et fornuftigt afkast for deres produktudvikling. Dette kan fremover få afgørende betydning for dansk erhvervsliv i den internationale konkurrence.

Dansk Erhverv finder især muligheden for en lokal forankring af domstolen og den kendsgerning, at der kan udpeges danske dommere positivt. Dansk Erhverv finder det tillige positivt, at virksomhederne ikke skal forholde sig til den nationale lovgivning i det land, de bliver sagsøgt i, men til en fremtidig europæisk retspraksis. Dette skaber større gennemsigtighed, og alt i alt er det derfor Dansk Erhvervs vurdering, at patentdomstolen er med til at forbedre retssikkerheden.

Håndværksrådet støtter oprettelsen af en fælles patentdomstol og den dertil hørende pakke vedrørende enhedspatentet og oversættelsesordninger under henvisning til, at dette tiltag vil gøre det billigere at opnå et patent, der dækker store dele af Europa, og gøre det billigere og lettere at beskytte sin opfindelse, hvis patentet skulle blive krænket.

Håndværksrådet ser positivt på den foreslåede oversættelsesordning, som Håndværksrådet finder indebærer en udligning af uligheden mellem de virksomheder, der har et officielt EPO-sprog som modersmål, og de virksomheder, der ikke har. Håndværksrådet bakker endvidere op om, at der i domstolens vurdering af en eventuel krænkelse af et patent skal tages hensyn til, hvorvidt den krænkende virksomhed er en lille eller mellemstor virksomhed, der driver virksomhed på lokalt plan og som i god tro er kommet til at krænke et patent, eventuelt på grund af sproglige misforståelser.

Håndværksrådet finder, at oprettelsen af en fælles patentdomstol vil øge retssikkerheden omkring enhedspatentet, idet der for fremtiden ikke kan anlægges to ens sager om det samme patent i hver sin medlemsstat. Dermed vil risikoen for modstridende afgørelser om samme patent blive mindsket.

Håndværksrådet bakker op om de danske bestræbelser på at oprette en regional fælles nordisk/baltisk afdeling af patentdomstolen.

Novozymes finder, at enhedspatentet og den fælles patentdomstol er en klar forbedring af det europæiske patentsystem og anbefaler derfor, at Danmark ratificerer aftalen om den fælles patentdomstol.

En væsentlig fordel ved aftalen er efter Novozymes opfattelse, at patentretssager kan køres samlet ved en domstol. Det vil fjerne problemet med at koordinere aktiviteter i parallelle retssager, der forløber under forskellig retspraksis, men som handler om de samme fakta og det samme patent. Desuden vurderes det som en fordel, at procedurerne i princippet vil blive de samme, uafhængigt af hvor retssagen finder sted.

Novozymes finder, at det er i Danmarks interesse at ratificere aftalen, fordi danske virksomheder vil kunne anlægge sager og blive sagsøgt ved den fælles domstol, når den træder i kraft. Derfor vil det være bedst, hvis Danmark er med i aftalen, da det vil give mulighed for at få indflydelse på domstolens procedurer, hvilket ikke kan forventes, hvis Danmark står uden for aftalen.

Ingeniørforeningen, IDA finder det væsentligt, at Danmark snarest ratificerer aftalen om en fælles patentdomstol i Europa, således at danske virksomheder hurtigst muligt kan høste de fulde fordele af aftalen.

IDA anfører blandt andet, at det i dag er dyrt og besværligt at opnå og håndhæve patenter bredt i Europa. Dette har en negativ indvirkning på dansk erhvervslivs konkurrenceevne og vækstpotentiale. Den europæiske patentreform vil kunne styrke virksomhederne i den globale konkurrence med virksomheder fra eksempelvis USA og Kina.

IDA har noteret sig, at den fælles patentdomstol træder i kraft, når Frankrig, Tyskland og UK samt ti af de øvrige deltagere har ratificeret aftalen. Det indebærer, at danske virksomheder fra dette tidspunkt vil kunne sagsøge og sagsøges ved den fælles domstol – også selv om Danmark ikke har ratificeret aftalen.

Syddansk Universitet finder det positivt, at der nu arbejdes for etablering af en fælles patentdomstol som et led i arbejdet med at gøre det nemmere og mere overskueligt at opnå og håndhæve patenter i Europa. Universitetet støtter, at det med enhedspatentbeskyttelsesforordningen nu bliver

muligt på baggrund af en enkelt patentansøgning at opnå patentbeskyttelse bredt i Europa.

Landsorganisationen i Danmark, LO kan i det hele støtte, at den europæiske patentplatform med lovforslaget bliver implementeret i dansk ret. LO henviser blandt andet til, at det nuværende patentsystem i Europa er fragmenteret, og at der er væsentlige forskelle mellem de nationale retssystemer. Håndhævelse af patentrettigheder i dag er en omkostningsfuld og tung proces til skade for navnlig de små og mellemstore virksomheder, som Danmark især består af. LO bemærker, at anvendelsen af det nye enhedspatent er frivilligt for virksomhederne, der således kan vælge at fortsætte med at udtage nationale patenter.

Akademikerne, AC støtter etableringen af et europæisk patent med enhedsvirkning samt etablering af en europæisk patentdomstol.

AC nævner i deres generelle bemærkninger, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at vurdere, hvordan den europæiske patentdomstol nærmere kommer til at fungere i praksis, og dermed også om det vil være fornuftigt, at Danmark ratificerer aftalen på nuværende tidspunkt. AC har fremsat nogle bemærkninger vedrørende processprog og omkostninger, som behandles i afsnit 3 nedenfor. Endvidere opfordrer AC den danske regering til at foretage en grundig analyse af fordele og ulemper ved at etablere en lokal eller regional dansk afdeling af den fælles patentdomstols første instans – og iværksætte en særskilt høring herom

Voldgiftsinstituttet konstaterer, at udkastet til lovforslag er udarbejdet uden blik for de mange tvister inden for patentområdet, der afgøres ved voldgift. Voldgiftsinstituttet har fremsat en række bemærkninger, som behandles under punkt 3 nedenfor.

Erhvervsstyrelsen, Team Effektiv Regulering (TER) bemærker for så vidt angår de administrative konsekvenser af lovforslaget, at man er enig i, at etableringen af en fælles patentdomstol kan forventes at gøre det hurtigere, lettere og billigere for virksomhederne at håndhæve deres patentrettigheder i Europa og dermed lette de administrative byrder for erhvervslivet. TER finder det ikke muligt at kvantificere de eventuelle administrative lettelser yderligere.

Kommentar

Regeringen ønsker med lovforslaget at tilvejebringe grundlaget for Danmarks ratifikation af den mellemstatslige aftale om en fælles patentdomstol, så dansk erhvervsliv kan få fuldt udbytte af den europæiske patentreform.

Formålet med patentreformen er at gøre det enklere, billigere og mere effektivt for virksomhederne at beskytte deres opfindelser i Europa. Det er regeringens opfattelse, at patentreformen vil være til gavn for dansk

erhvervsliv og vil skabe bedre rammer for innovation, vækst og jobskabelse.

Med en fælles patentdomstol undgås parallelle retssager om samme patentvist i forskellige lande, der træffer afgørelse efter forskellige nationale regler.

De indkomne høringssvar viser, at der er markant opbakning til, at Danmark ratificerer aftalen om den fælles patentdomstol og dermed fuldt ud bliver en del af den europæiske patentreform.

I høringssvarene lægges der blandt andet vægt på, at patentreformen medfører forenkling og indeholder et stort potentiale for besparelser samt forbedring af retssikkerheden på patentområdet. Flere respondenter bemærker, at patentreformen ikke ændrer på, hvad der kan patenteres. I flere høringssvar påpeges vigtigheden af dansk deltagelse, så det kan sikres, at der tilknyttes danske dommere til den fælles patentdomstol, og at kompetenceniveauet hos den danske rådgivningsbranche kan opretholdes.

3. Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Kommentering af konkrete bemærkninger til lovforslaget vil ske med udgangspunkt i følgende opdeling:

- 3.1. Fuldbydelse, lovforslagets § 2
- 3.2. Overgangsperioden i domstolsaftalen, lovforslagets § 4
- 3.3. Voldgift, lovforslagets §§ 2 og 4
- 3.4. Sanktioner i form af straf, lovforslagets § 5

3.1. Fuldbydelse, lovforslagets § 2

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP-bemærker, at lovforslaget i § 2 lægger op til, at fuldbydelsen af en dom fra den fælles patentdomstol skal ske gennem fogedretten. DIP finder det vigtigt at sikre, at fogedretten ikke genbehandler sagen og henviser til, at udtryk som ”rimelige tvangsbøder” som virkemiddel, samt ”påvirke partens ret til at kræve erstatning og sikkerhedsstillelse” synes at lægge op til, at fogedretten får mulighed til at vurdere rimeligheden af den dom, som den fælles patentdomstol har afsagt. Dette vil efter DIPs opfattelse være u hensigtsmæssigt, og DIP finder, at det bør sikres, at den fælles patentdomstol afsiger domme, der kan fuldbyrdes ved en ren ekspediti onssag.

Kommentar

Efter artikel 82, stk. 3, i Aftale om en fælles patentdomstol er fuldbyrdesproceduren underlagt loven i den kontraherende medlemsstat, hvor fuldbyrdeselsen finder sted, jf. dog Aftale om en fælles patentdomstol og statuten. En afgørelse truffet af domstolen fuldbyrdes på samme vilkår

som en afgørelse truffet i de kontraherende medlemsstater, hvor fuldbyrdelsen finder sted.

Efter retsplejelovens § 501, stk. 2, kan indsigelser mod rigtigheden af bl.a. domme og kendelser ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen. På denne baggrund kan fogedretten heller ikke ved tvangsfuldbyrdelsen af en afgørelse eller kendelse, som er omfattet af Aftale om en fælles patentdomstol, genbehandle domssagen eller vurdere rimeligheden af den afgørelse eller kendelse, der skal fuldbyrdes. Den foreslåede bestemmelse om tvangsbøder i § 2, stk. 3, herunder betingelsen om, at den enkelte tvangsbøde skal stå i rimeligt forhold til betydningen af den kendelse, der skal fuldbyrdes, ændrer efter regeringens opfattelse ikke herpå. Fogedretten skal således ikke ved udmålingen af tvangsbøden tage stilling til rigtigheden eller rimeligheden af den omhandlede kendelse, men alene dens betydning.

3.2. Overgangsperioden i domstolsaftalen, lovforslagets § 4, nr. 2

Opfinderforeningen.DK og Dansk Opfinderforening opfatter det som svagheder ved forslaget, at der fortsat kan søges nationale patenter, og at der i en overgangsperiode er mulighed for, at sager om europæiske patenter fortsat kan føres ved de nationale domstole.

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP bemærker, at med den foreslåede bestemmelse til § 225 a, stk. 1 i retsplejeloven henvises europæiske patenter til behandling ved den fælles patentdomstol, mens stk. 2 lægger op til, at det fortsat vil være muligt at anlægge retssager om krænkelse og ugyldighed af et europæisk patent ved en dansk domstol. DIP anfører, at den danske domstol alene kan behandle europæiske patenter med ensartet retsvirkning gennem overgangsperioden på syv år, hvilket bør kunne formuleres tydeligere.

Kommentar

Formålet med den europæiske patentreform er at gøre det mere enkelt og billigere at opnå og beskytte patentrettigheder i Europa. Det fremgår direkte af præambelen i forordningen om enhedspatentbeskyttelse, at forordningen ikke bør berøre de deltagende medlemsstaters ret til at meddele nationale patenter, og at patentansøgere fortsat frit bør kunne vælge at ansøge om et nationalt patent, et enhedspatent eller et europæisk patent. Enhedspatentet er således et tilbud til virksomhederne, som de kan benytte sig af, hvis de ønsker det. Det er således ikke hensigten, hverken med patentreformen eller med lovforslaget, at fratage virksomheder muligheden for at ansøge om nationale danske patenter.

Baggrunden for domstolsaftalens bestemmelse om en overgangsperiode, hvori sager om europæiske patenter fortsat kan føres ved nationale domstole, er en anmodning fra de kommende brugere om en sådan overgangsperiode.

Reglerne om europæiske patenter med ensartet retsvirkning (enhedspatenter) er endnu ikke trådt kraft. Når reglerne om enhedspatenter træder i kraft, vil danske domstole ikke kunne behandle sager om disse, idet sagerne ved Aftale om en fælles patentdomstol er underlagt den fælles patentdomstols enekompetence. Hvis Aftale om en fælles patentdomstol ratificeres af Danmark, vil derimod retssager om krænkelse eller ugyldighed af et europæisk patent og krænkelse eller ugyldighed af et supplerende beskyttelsescertifikat udstedt for et produkt, der er beskyttet af et europæisk patent, kunne behandles ved de danske domstole i en overgangsperiode på minimum 7 år. Behandlingen skal ske efter reglerne i retsplejeloven.

Den foreslåede § 225 a, stk. 2, i retsplejeloven (lovforslagets § 4, nr. 2) er baseret på artikel 83, stk. 1, i Aftale om en fælles patentdomstol. Fem år efter aftalens ikrafttræden gennemføres en bred høring af brugerne af patentsystemet og en undersøgelse af antallet af europæiske patenter og supplerende beskyttelsescertifikater udstedt for produkter, der er beskyttet af europæiske patenter, for hvilke der fortsat kan anlægges søgsmål om krænkelse eller ugyldighed ved de nationale domstole i medfør af aftalens artikel 83, stk. 1, samt årsagerne hertil og følgerne heraf. På baggrund heraf og en udtalelse fra den fælles patentdomstol kan det Det Administrative Udvalg under domstolen beslutte at forlænge overgangsperioden med op til syv år, jf. aftalens artikel 83, stk. 5.

På denne baggrund kan længden af den overgangsperiode, hvor der fortsat kan anlægges søgsmål ved de nationale domstole, ikke fastslås. Regeringen har derfor ikke anført noget om periodens længde i bestemmelsen, men lægger op til, at der i lovforslagets § 3 indsættes et nyt stk. 4, hvoraf det fremgår, at retsplejelovens § 225 a, stk. 2, har virkning i syv år fra ikrafttræden af Aftale om en fælles patentdomstol. Herudover lægger regeringen op til, at der i lovforslagets § 3 indsættes et nyt stk. 5, hvorefter Erhvervs- og Vækstministeren på administrativt grundlag kan forlænge virkningsperioden i stk. 4 med op til syv år i overensstemmelse med en eventuel forlængelse vedtaget af Det Administrative Udvalg med hjemmel i aftalens artikel 83, stk. 5..

3.3. Voldgift, lovforslagets §§ 2 og 4

Voldgiftsinstituttet konstaterer, at udkastet til lovforslag er udarbejdet uden blik for de mange tvister inden for patentområdet, der afgøres ved voldgift. Voldgiftsinstituttet finder derfor, at lovforslaget bør indeholde en nærmere analyse heraf.

Det vil efter instituttets opfattelse ikke være i virksomhedernes interesse – og en utilsigtet konsekvens af Aftalen om en fælles patentdomstol – hvis virksomhedernes adgang til at bruge voldgift begrænses, idet en voldgiftskendelse jo blandt andet er kendetegnet ved at kunne tvangsfuldbyrdes over det meste af verden.

Voldgiftsinstituttet finder, at det af hensyn til virksomhederne er vigtigt, at det i lovforslaget præciseres, om lovforslaget indebærer sådanne begrænsninger i virksomhedernes adgang til at vælge voldgift, og - igivet fald - i hvilket omfang parterne ikke længere har "fri rådighed" over retsforholdet, jf. voldgiftslovens § 6.

Voldgiftsinstituttet anfører endvidere, at det af beskrivelsen i lovforslaget af gældende ret om den saglige kompetence i sager om patenter m.v. bør fremgå, at en ikke uvæsentlig del af sager vedrørende patenter behandles ved voldgift, ligesom New York-konventionen af 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser bør omtales..

Voldgiftsinstituttet anfører endvidere, at det fremgår af artikel 35 i Aftale om en fælles patentdomstol, at der skal oprettes et center for mægling og voldgift i patenttvister.

Voldgiftsinstituttet finder, at lovforslaget bør indeholde en nærmere beskrivelse af, i hvilke tilfælde centeret er kompetent, herunder om centerets kompetence er eksklusiv på voldgiftsområdet.

Af hensyn til virksomhedernes retssikkerhed må det efter Voldgiftsinstituttets opfattelse sikres, at reglerne nævnt i artikel 35, stk. 3, udarbejdes i overensstemmelse med almindelige retsplejeregler og grundlæggende sagsbehandlingskrav m.v. Reglerne bør som et minimumskrav sendes i høring blandt medlemsstaterne.

Det fremgår af artikel 35, stk. 2, at aftalens artikel 82 om fuldbyrdelse finder tilsvarende anvendelse på ethvert forlig, der er opnået ved centerets faciliteter, herunder gennem mægling. Instituttet påpeger, at et forlig, som er indgået mellem parterne, ikke kan tvangsfuldbyrdes ved danske domstole, medmindre de særlige betingelser herfor i retsplejeloven undtagelsesvist er opfyldt.

Det fremgår af artikel 35, stk. 4, at centeret udarbejder en liste over mæglere og voldgiftsdommere, som kan udpeges i de konkrete sager. Instituttet anbefaler af hensyn til virksomhederne, at listen ikke gøres obligatorisk, sådan at virksomhederne (fortsat) frit kan pege på en voldgiftsdommer, så længe der ikke foreligger omstændigheder, som skaber berettiget tvivl om dennes uafhængighed og upartiskhed.

Instituttet bemærker, at der – i lighed med det anførte i artikel 71 om retshjælp til førelse af sager ved patentdomstolen – også bør være adgang til retshjælp til at føre sager ved centeret for mægling og voldgift. Dette vil være bedst stemmende med dansk praksis, hvorefter der så vidt instituttet er bekendt kan ydes retshjælp til førelse af voldgiftssager.

Kommentar

Efter artikel 1 i Aftale om en fælles patentdomstol er domstolen fælles for de kontraherende medlemsstater. Dens internationale kompetence fastlægges i henhold til forordning (EU) nr. 1215/2012 (den omarbejdede Bruxelles I-forordning) eller i givet fald i henhold til Luganokonventionen. Domstolen er enekompetent til at behandle de søgsmål, der er omfattet af aftalens artikel 32, stk. 1, litra a-i, mens de kontraherende medlemsstaters nationale domstole fortsat har kompetence i søgsmål vedrørende patenter og supplerende beskyttelsescertifikater, der ikke falder ind under domstolens enekompetence, jf. artikel 32, stk. 2.

Efter artikel 35, stk. 1, 1. pkt., i Aftale om en fælles patentdomstol oprettes der med aftalen et center for mægling og voldgift i patenttvister (centret).

Centret stiller faciliteter til rådighed for mægling og voldgift i patenttvister, der falder ind under aftalens anvendelsesområde, jf. artikel 35, stk. 2, 1. pkt. Artikel 82 finder tilsvarende anvendelse på ethvert forlig, der er opnået ved anvendelse af centrets faciliteter, herunder gennem mægling. Et patent kan dog ikke kendes ugyldigt eller begrænses i en mæglings- eller voldgiftssag, jf. artikel 35, stk. 2, 2. og 3. pkt.

Centret fastsætter regler for mægling og voldgift, jf. artikel 35, stk. 3, og udarbejder en liste over mæglere og voldgiftsmænd til at bistå parterne med bilæggelse af deres tvist, jf. artikel 35, stk. 4.

Aftale om en fælles patentdomstol indeholder ingen bestemmelser om aftalens forhold til den af Voldgiftsinstituttet omtalte konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, der er underskrevet i New York den 10. juni 1958, eller til nationale regler om voldgift.

Med Aftale om en fælles patentdomstol fastslås det, at den fælles patentdomstol er enekompetent til at behandle de søgsmål, der er nævnt i artikel 32, stk. 1, litra a-i, således at disse ikke (længere) kan behandles ved nationale domstole. Det må efter regeringens opfattelse antages, at der næppe herved er taget stilling til de nugældende muligheder for at vælge voldgiftsbehandling i henhold til voldgiftslovens bestemmelser. Regeringen kan endvidere oplyse, at Den Forberedende Komite under den fælles patentdomstol består af alle kontraherende medlemsstater og har til opgave at forberede domstolens etablering og gøre den operationel. Der er i den forbindelse nedsat forskellige arbejdsgrupper, der bl.a. har til opgave at udarbejde udkast til regler for mægling og voldgift og udkast til regler om retshjælp. Første udkast til disse regler forventes fremlagt i oktober 2013.

I lyset af det indkomne hørings svar fra Voldgiftsinstituttet finder regeringen, at lovforslagets afsnit om saglig kompetence i sager om patenter

m.v. bør udbygges med en bemærkning om muligheden for at vælge at behandle en patentsag efter reglerne i voldgiftsloven.

Endvidere finder regeringen, at lovforslagets § 2, stk. 1, bør præciseres, således at også forlig opnået ved det i artikel 35 omtalte centers faciliteter, herunder mægling, kan fuldbyrdes, jf. aftalens artikel 82.

3.4. Sanktioner i form af straf, lovforslagets § 5

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP noterer, at sanktionerne ved patentkrænkelse begået forsætligt og under skærpende omstændigheder (§ 57) er de samme for europæiske patenter med ensartet retsvirkning som for nationale patenter. DIP finder, at det forekommer usandsynligt, at den fælles Patentdomstol kan idømme nationalt differentierede sanktioner.

Kommentar

Forordningen om enhedspatentbeskyttelse og aftalen om en fælles patentdomstol indeholder ikke bestemmelser om sanktioner i form af straf. Spørgsmål om straf reguleres af national ret og henhører under de nationale domstoles kompetence. Den fælles patentdomstol skal således ikke idømme strafsanktioner.

4. Konkrete bemærkninger i øvrigt

Kommentering af øvrige bemærkninger vil ske med udgangspunkt i følgende opdeling:

- 4.1. Procesreglementet for den fælles patentdomstol
- 4.2. Retsgebyrer m.v. ved den fælles patentdomstol
- 4.3. Processprog ved den fælles patentdomstol
- 4.4. Gebyrer vedrørende europæiske patenter med ensartet retsvirkning
- 4.5. Sprogkrav vedrørende europæiske patenter med ensartet retsvirkning
- 4.6. Betegnelsen europæisk patent med ensartet retsvirkning
- 4.7. Bemærkninger og forslag vedrørende behandling af patentsager administrativt og ved domstolene i Danmark

4.1. Procesreglementet for den fælles patentdomstol

Advokatsamfundet og Danske Advokater opfordrer den danske regering til i forbindelse med det forestående arbejde med procesreglementet at være fokuseret på, at de potentielle krænkeres retssikkerhed varetages behørigt. Advokatsamfundet og Danske Advokater påpeger, at det ikke mindst af hensyn til de små og mellemstore virksomheder er vigtigt, at den effektiviserede procesform ikke fører til, at muligheden for at fremføre et sagligt forsvar forringes, sådan at virksomheder, der i virkeligheden er uskyldige, bliver dømt. Advokatsamfundet og Danske advokater bemærker, at de ser frem til en fortsat dialog vedrørende procesreglementet.

Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, FiR noterer med tilfredshed, at en retfærdig balance mellem patenthavernes og andre parters (potentielle

sagsøgtes) interesser vil blive søgt sikret ved procesreglementet, der p.t. er i offentlig høring.

Kommentar

Procesreglementet vil indeholde de nærmere regler for sagsbehandlingen ved den fælles patentdomstol. Procesreglementet har stor bevågenhed hos de kommende brugere, og brugerne vil derfor i vid udstrækning blive involveret i færdiggørelsen af dette. Procesreglementet for patentdomstolen er endnu ikke endeligt fastlagt og vil først blive vedtaget på grundlag af en bred høring af interessenterne. Der er på nuværende tidspunkt et udkast til procesreglement i høring hos interessenterne i alle de deltagende lande, som er udarbejdet af en ekspertgruppe bestående af advokater og dommere inden for patentret. Efter høringen om udkastet til procesreglement er afsluttet, skal procesreglementet bearbejdes yderligere i forhold til de indkomne høringssvar. Dette vil blandt andet foregå i en ekspertarbejdsgruppe under den forberedende komité, der skal sørge for, at patentdomstolen bliver klar til at være operationel, når aftalen træder i kraft. Danmark er repræsenteret i denne ekspertarbejdsgruppe ved Justitsministeriet. Danmark vil ligeledes være repræsenteret i det administrative udvalg, der skal vedtage procesreglementet, såfremt Danmark tiltræder aftalen om den fælles patentdomstol. Rent formelt vedtages procesreglementet, når domstolsaftalen er trådt i kraft.

Den danske regering har et fast fokus på de kommende forhandlinger om patentdomstolens procesreglement og er opmærksom på, at der med reglementet bør opnås en passende balance mellem på den ene side hensynet til en effektiv domstol, der inden for kort tid kan træffe afgørelser af høj kvalitet og på den anden side hensynet til almindelige retsgarantier for alle sagens parter.

4.2. Retsgebyrer m.v. ved den fælles patentdomstol

Akademikerne, ACopfordrer den danske regering til at sikre, at omkostningerne ved at køre sager ved den fælles patentdomstol bliver rimelige også for danske små og mellemstore virksomheder.

Kommentar

Det fremgår af artikel 36, stk. 3 i aftalen om en fælles patentdomstol, at retsafgifterne vil blive fastsat på et niveau, der sikrer den rette balance mellem princippet om rimelig adgang til retlig prøvelse, navnlig for små og mellemstore virksomheder, mikroenheder, fysiske personer, nonprofitorganisationer, og et passende bidrag fra parterne til omkostninger afholdt af domstolen. Det fremgår ligeledes, at målrettede støtteforanstaltninger for små og mellemstore virksomheder kan overvejes.

Det kan bemærkes, at alle de deltagende lande, herunder Danmark, vil være repræsenteret i det administrative udvalg, der fastsætter retsafgifterne.

Da retsgebyrerne generelt kun udgør en mindre del af de samlede omkostninger ved at føre en patentsag, ligger der et stort besparelspotentiale for virksomhederne allerede i, at de med en fælles patentdomstol kan nøjes med at føre én retssag, sammenlignet med i dag, hvor de kan blive involveret i flere sager i flere lande vedrørende det samme patent efter forskellige nationale regler.

4.3. Processprog ved den fælles patentdomstol

Håndværksrådet finder, at det kan give problemer forisær de mindre virksomheder, hvis virksomhederne skal retsforfølge i lande, hvor processproget er et sprog, som virksomheden ikke opererer på. Der henvises til, at artikel 49 fastsætter, at processproget i 1. instans er det officielle EU-sprog, som tales i den kontraherende medlemsstat. Dette kan pålægge den virksomhed, der skal forfølge sit krav, store ekstra omkostninger til oversættelse, som efter Håndværksrådets opfattelse er urimelige, idet virksomheden ikke selv vælger, hvor krænkelsen finder sted og dermed, hvor sagen skal anlægges.

Såfremt parterne ikke kan blive enige om et processprog, og 1. instansdomstolen ikke fastlægger processproget til det sprog, på hvilket patentet er meddelt, bør der efter Håndværksrådets opfattelse tages hensyn til de mindre virksomheders økonomiske situation og indrømmes disse en godtgørelse for rimelige oversættelsesomkostninger i forbindelse med sagens førelse.

Akademikerne, AC opfordrer den danske regering til at arbejde for, at danske virksomheder som part i en retssag ved den fælles patentdomstol altid kan vælge engelsk som processprog (eller alternativt tysk eller fransk).

Kommentar

Af artikel 49 i aftalen om en fælles patentdomstol fremgår, at hovedreglen er, at sproget ved en lokal eller regional afdeling af førsteinstansen er et eller flere af de pågældende landes sprog. Lande, der i fællesskab etablerer en regional afdeling, kan udpege et eller flere af den Europæiske Patentmyndighedssprog (dvs. engelsk, tysk eller fransk) som processprog. I den centrale afdeling af førsteinstansen er processproget det sprog, som patentet er meddelt på (dvs. engelsk, tysk eller fransk). Parterne kan altid aftale at anvende det sprog, som patentet er meddelt på, som processprog. Dertil kommer, at førsteinstansdomstolens præsident, på anmodning af en af parterne kan beslutte at anvende patentets sprog som processprog. I denne vurdering indgår blandt andet hensyntagen til sagsøgte holdning og behovet for specifikke oversættelses- og tolkeordninger.

I domstolsaftalens artikel 51 er der desuden taget højde for eventuelle udfordringer i forhold til sprog. Af denne bestemmelse fremgår blandt andet, at der kan stilles tolkningsfaciliteter til rådighed. Derudover gives

sagsøgte under givne forudsætninger en ret til oversættelse til eget sprog ved sager, der anlægges ved den centrale afdeling af førsteinstansen.

Af artikel 71 fremgår, at der er mulighed for retshjælp (økonomisk bi-stand) for fysiske personer. Dertil kan nævnes, at det af domstolsaftalens artikel 36, stk. 3, der vedrører retsafgifterne ved den fælles patentdomstol, fremgår, at målrettede støtteforanstaltninger for små og mellemstore virksomheder kan overvejes.

Situationen i dag er den, at danske små og mellemstore virksomheder risikerer at skulle føre flere patentsager i flere europæiske lande på flere forskellige sprog og efter forskellige nationale regler. Fremover skal virksomhederne kun forholde sig til én sag på ét sprog og ét fælles regelsæt. Det vurderes således, at patentdomstolen netop vil forbedre forholdene for de mindre danske virksomheder og give dem en reel mulighed for at retsforfølge deres krav.

4.4. Gebyrer vedrørende europæiske patenter med ensartet retsvirkning

Håndværksrådet finder det vigtigt, at gebyrerne for at opnå enhedspatent ikke bliver af en sådan størrelse, at det afholder mindre virksomheder fra at søge den geografisk bredere beskyttelse. Det anføres, at hvis ordningen skal have virkning, må man ved fastsættelsen af gebyrerne tage de mindre virksomheders situation i betragtning.

Kommentar

De overordnede principper for størrelsen på gebyrerne for enhedspatenterne (europæiske patenter med ensartet retsvirkning) fremgår af artikel 12 i forordningen om enhedspatentbeskyttelse. Af denne bestemmelses stk. 1 fremgår, at gebyrerne skal være tilstrækkelige til at dække de omkostninger, der er knyttet til meddelelsen af det europæiske patent og administrationen af enhedspatentbeskyttelsen. Af stk. 2 fremgår, at fornyelsesgebyrernes størrelse blandt andet skal fastsættes under hensyntagen til f.eks. små og mellemstore virksomheder. Det fremgår af stk. 3, at fornyelsesgebyrernes størrelse skal svare til de gebyrer, der betales for den gennemsnitlige geografiske dækning af eksisterende europæiske patenter. Dette er blot nogle hensyn ud af flere. Det konkrete gebyrniveau vil blive fastsat af den særlige komité, som nævnes i forordningens artikel 9, og som består af repræsentanter fra alle de deltagende medlemslande.

4.5. Sprogkrav vedrørende europæiske patenter med ensartet retsvirkning

Advokatsamfundet og Danske Advokater nævner, at det er en fordel, at enhedspatentet indledningsvist altid vil foreligge på engelsk. Advokatsamfundet og Danske Advokater anbefaler, at kravet om oversættelse til engelsk gøres permanent.

Kommentar

Overgangsperioden på højst 12 år, der er indbygget i forordningen om oversættelsesordninger, er indsat for at sikre de nødvendige oversættelser, indtil maskinoversættelser af høj kvalitet af patentskrifter til alle officielle EU-sprog er tilgængelig. Målet er således at sikre, at oversættelser til alle EU-sprog (herunder dansk) stilles til rådighed hurtigst muligt med henblik på at lette adgangen til patentinformation og formidling af teknologisk viden. Efter overgangsperioden vil maskinoversættelser til alle officielle EU-sprog være tilgængelige, og patentskrifter vil således også efter overgangsperioden foreligge på engelsk.

4.6. Betegnelsen europæiske patenter med ensartet retsvirkning

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP bemærker, at 'Unitary Patents' har fået betegnelsen 'europæiske patenter med ensartet retsvirkning', og at dette kan skabe problemer i forhold til navneforvekslelighed med de nuværende 'europæiske patenter'.

Kommentar

'Unitary patents' er ikke den officielle engelske betegnelse men blot et kaldenavn på samme måde, som vi i Danmark ofte anvender benævnelsen 'enhedspatenter'. I den engelske version af forordningen om enhedspatentbeskyttelse anvendes betegnelsen 'European patent with unitary effect', jf. definitionen i artikel 2. Denne betegnelse er korrekt oversat til 'europæisk patent med ensartet retsvirkning' i den danske version af forordningen. Der er således ikke tale om, at begrebet 'unitary patents' anvendes i den engelske version af forordningen. Betegnelsen i selve titlen på den engelske version af forordningen er 'unitary patent protection'. I den danske version er betegnelsen i titlen 'enhedspatentbeskyttelse'. Selve patentet i de kommende europæiske patenter med ensartet retsvirkning er netop et europæisk patent. Det er blot retsvirkningen efter patentets meddelelse, der er forskellig.

4.7. Bemærkninger og forslag vedrørende behandling af patentsager administrativt og ved domstolene i Danmark

Landsforeningen til fremme af opfinders retssikkerhed har i høringssvaret fremført en række forslag vedrørende den administrative behandling og domstolsbehandlingen af patentsager i Danmark. Det foreslås blandt andet, at det bliver muligt at indbringe Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser direkte for domstolene i stedet for at klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Endvidere foreslås domstolsaftalens artikel 48, stk. 6 vedrørende "pligt til ikke at give en misvisende fremstilling af sager eller faktiske omstændigheder ved domstolen" implementeret i patentloven.

Kommentar

De nævnte forslag omfatter administrativ rekurs og domstolsbehandling i Danmark og ligger derfor uden for rammerne af det foreliggende lovforslag, der har til formål at tilvejebringe grundlaget for Danmarks ratifikation af Aftale om en fælles patentdomstol.

5. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

ADIPA, Advokatsamfundet, Awapatent, Bech-Bruun Advokatfirma, Budde Schou A/S, Chas. Hude A/S, Copenhagen Business School (CBS), Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Erhverv, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister (DIP), Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Industri, Dansk Opfinderforening, Danske Advokater, Erhvervsstyrelsen, Ferring Lægemedler A/S, Ferrosan A/S, Finanstilsynet, FLSmidth, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Styrelsen for Forskning og Innovation, GN Store Nord A/S, Gorrissen Federspiel Kierkegaard, H. Lundbeck A/S, Haldor Topsøe A/S, Handelshøjskolen – Århus Universitet, Hans Harding ApS, Horten Advokataktieselskab, Høiberg A/S, Ingeniørforeningen i Danmark, Inspicos A/S, Johan Schlüter Advokatfirma, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kromann Reumert, Kulturministeriet, København Universitet – Det Juridiske Fakultet, Larsen & Birkeholm A/S, LEO Pharma Nordic, Lett Advokatfirma, Lind Cadovius Advokataktieselskab, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Sundhedsstyrelsen, MAQS Law Firm, Novo Nordisk A/S, Novozymes A/S, Opfinderforeningen.dk, Patentgruppen, Plesner, Plougmann & Vingtoft A/S, Sandel, Løje & Partnere, Sikkerhedsstyrelsen, Syddansk Universitet, Søfartsstyrelsen, Teknologisk Institut, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde, Zacco Danmark, Ålborg Universitet, Århus Universitet, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked Grønland, Erhvervsministeriet Færøerne, Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Akademikerne Centralorganisation, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Dansk Journalistforbund, Danske Mediers Forum, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Speditører, Det Danske Voldgiftsinstitut, Finansrådet, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Domstolenes Tjenestemandforening, HK/Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Rets hjælp, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsorganisationen i Danmark (LO), Liberale Erhvervs Råd, Procesbevillingsnævnet, Realkreditforeningen, Sammenslutningen af Danske Pantebrevshandlere, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, Aarhus Rets hjælp.

Følgende organisationer, virksomheder, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

ADIPA (tidligere Patentagentforeningen)

Advokatsamfundet og Danske Advokater

Akademikerne, AC

Dansk Erhverv

Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, DIP

Dansk Industri, DI og CO-industri

Erhvervsstyrelsen, Team Effektiv Regulering
Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, FiR
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen, IDA
Landsforeningen til fremme af opfinderes retssikkerhed
Landsorganisationen i Danmark, LO
Novozymes
Opfinderforeningen.DK og Dansk Opfinderforening
Syddansk Universitet
Voldgiftsinstituttet